

A választás tisztaságának biztosítása érdekében!

Nagyon fontos, hogy minden szavazókörben, helyiségben legyen jelen a DK delegáltja!

Miért van szükség szavazóköri delegáltra?

A szavazóköri delegált az, aki helyi szinten, egy-egy településen, több szavazókörrel rendelkező, nagyobb település esetén egy-egy szavazókörben felügyeli a választások tisztaságát, törvényességét, a szavazatszámlálás szabályosságát, majd a választási eredmény megállapítását.

Amelyik párt vagy jelölő szervezet nem képes szavazóköri delegáltat biztosítani egy-egy szavazókörben, az azon a területen nem is lesz képes ellenőrizni a választások tisztaságát, nem képes jelezni az esetleges visszaéléseket.

Ha valaki fél vagy bármilyen más okból nem akar a saját településén szavazóköri delegált lenni, akkor átkérheti magát egy másik településre, ahol nem ismerik, s nem kell tartania semmiféle következménytől. Ehhez azonban nem szabad elfelejtenünk átkérni magunkat az adott településre, hogy ott szavazhassunk, s ott végezhessünk szavazóköri delegált feladatokat.

Mi a szavazatszámláló bizottság?

A szavazóköri delegált a szavazatszámláló bizottság tagja. Feladata azonban nemcsak a szavazatok számlálása, hanem a választások törvényességének felügyelete, ellenőrzése az adott szavazókörben.

Szavazatszámláló bizottság működik minden szavazókörben. Ez egy 3 választott tagból álló testület (az egy szavazókörös kistelepüléseken 5 tagja van), melybe a jelöltet, illetve listát állító szervezetek jogosultak további, legfeljebb 2-2 tagot delegálni. A bizottság teljes létszáma attól függ, hány jelölt indul a választókerületben, és az őket jelölő pártok hány tagot tudnak delegálni a bizottságokba. A megbízott tagokat a helyi választási irodánál kell bejelenteni.

A szavazatszámláló bizottságnak tagja lehet minden választópolgár, kivéve a köztársasági elnök, a házelnök, képviselő (országgyűlési, megyei vagy települési önkormányzati), főpolgármester, polgármester, alpolgármester, jegyző, a Magyar Honvédséggel szolgálati jogviszonyban álló személy és az, aki a választáson jelöltként indul. Egy személy csak egy szavazatszámláló bizottságban lehet tag.

A szavazóköri delegáltak a munkájáért nem jár semmiféle javadalmazás és az utazás költségeit is magának kell állnia, amennyiben nem a lakhelyén, hanem egy másik településen jelentkezik a feladatra. Amennyiben azonban módunk van rá és igényli, segítünk

minden jelentkezőnek az utazásban, hogy eljusson az általa választott helyre.

Mit csinál a szavazóköri delegált a választás napján?

A munka az egész napot igénybe veszi: a szavazás 6 órakor kezdődik, és 19 órakor ér véget, de a szavazatszámoló bizottság munkája hajnalban már ezt megelőzően megkezdődik a szavazás előkészítésével, és csak késő este (éjszaka), az eredmény megállapítása és a jegyzőkönyv lezárása után ér véget.

A szavazatszámoló bizottsági tagok legfontosabb feladata a jelenlét: a választás lebonyolítása alatt jelen kell lennie a szavazókörben, óvnia kell a választások tisztaságát, és a gyanús vagy törvénytelen eseményeket feljegyzni, az illetékes szerveknek jelzi.

Mi lehet nálad?

A szavazatszámoló bizottság tagjai nem használhatnak adatrögzítésre vagy adattovábbításra alkalmas eszközt a szavazóhelyiségben (sem telefont, sem fényképezőgépet stb.). Csak a hivatalosan elhelyezett tollat, valamint a hivatalos iratokat használhatják.

Még a választás napja előtt nézz utána, és legyen nálad az OEVB-delegáltunk és a helyi választási iroda telefonszáma! Ha szabálytalanságot veszel észre, őket kell haladéktalanul értesítened a szavazatszámoló bizottságnak való jelzéseden kívül.

Kedvező esetben ketten lesztek a bizottságban. Figyeljetez arra, hogy egyszerre ne hagyjátok el a szavazóhelyiséget! Ha egyedül vagy, akkor csak a legszükségesebb időre hagyj el a szavazókört! Készülj fel az egész napi munkára, legyen nálad étel és ital!

Reggel 6 órára elő kell készíteni a szavazást, hogy az rendben elkezdődhessen.

A szavazás megkezdéséhez szükséges:

1. a szavazóköri névjegyzék;
2. a mozgóurnát igénylők névjegyzéke;
3. a szavazólapok;
4. a borítékok;
5. a pecsét;
6. valamint (választási) toll.

Minek kell lennie a szavazóhelyiségben?

- Legalább két szavazóurnának.

- Egy mozgóurnának.
- Legalább két szavazófülkének.

Ki lehet a szavazóhelyiségben?

A szavazóhelyiségben a szavazás megkezdéséig a választási iratok, egyéb kellékek elhelyezését követően a szavazatszámoló bizottság, a választási iroda tagjai és a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat.

A szavazófülkében nem lehet semmi, ami a választói akaratot befolyásolná. Egy-egy odarögzített tollnak viszont kell a fülkékben lennie.

Ellenőrizd, hogy a szavazóhelyiség megfelelően be van-e rendezve, megvannak-e az urnák és megtalálható-e minden, ami a szavazáshoz szükséges, és semmi, ami befolyásolná a választói akaratot (pártlogós toll, papír, matrica stb.)!

Az éppen üresen levő szavazófülkéket érdemes napközben is rendszeresen ellenőrizni, hogy nem helyeznek-e el benne valamelyik párt vagy jelölt érdekében tiltott dolgot.

Az urnák vizsgálata

A szavazás megkezdése előtt a szavazatszámoló bizottság megvizsgálja az urnák állapotát, valamint azt, hogy azok üresek-e.

Ezt az elsőként szavazó választópolgárral együtt teszi (aki azonban a szavazatszámoló bizottság tagja és a jegyzőkönyvvezető nem lehet).

Az urnákat az elsőként szavazó választópolgár jelenlétében úgy kell lezárni, hogy azokból – az urna szétszedése nélkül – ne lehessen szavazólapot eltávolítani.

Ezt követően a szavazatszámoló bizottság jelen levő tagjai és az elsőként szavazó választópolgár a szavazóköri jegyzőkönyvön aláírásukkal tanúsítják, hogy az urnák a lezárásukkor üresek voltak, továbbá, hogy az urnák lezárása szabályszerűen történt.

Ellenőrző lapot nem helyeznek el, csak a mozgóurnában!

A vizsgálat után az urnák nem kerülhetnek ki a szavazatszámoló bizottság látóteréből.

Ne engedd, hogy kivigyék az urnát a szavazóhelyiségből, akkor sem, ha megtelt!

Helyezzétek el jól látható helyen, a helyiségen belül, ahol nincs útban!

Kik tartózkodhatnak a szavazóhelyiségben?

A szavazás megkezdésétől a szavazatszámolás végéig csak:

- a szavazatszámoló bizottság,

- a jegyzőkönyvvezető,
- a médiatartalom-szolgáltató képviselője,
- valamint a nemzetközi megfigyelő tartózkodhat a szavazóhelyiségben.

A választópolgárok csak a választójoguk gyakorlásához szükséges ideig tartózkodhatnak a helyiségben. Azaz, amíg igazolja magát, és ellenőrzik adatait a névjegyzékben, átveszi a szavazólapokat, szavaz és szavazatát az urnába dobja.

A szavazás menete

Ki szavazhat? Hogyan kell igazolnia magát?

A szavazóhelyiségben az a választópolgár szavazhat, aki a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben szerepel.

A választópolgár személyazonosságát ellenőrizni kell:

a lakcímet is tartalmazó személyi igazolványa alapján;

vagy a lakcímkártyája mellett a kártya formátumú személyi igazolványa vagy útlevele vagy jogosítványa alapján.

Csak érvényes személyazonosító okmánnal lehet szavazni, és a lakcímet, valamint a személyi azonosítót is ellenőrizni kell. A választópolgár semmilyen más módon (bemondás, ismeretség stb.) nem igazolhatja magát.

Ha a választópolgár zsebéből az iratai elővételekor kiesik egy szavazólap vagy egy választás során használt boríték, csinálj botrányt, legyen nyoma ennek!

Ki nem szavazhat?

Nem szavazhat az a választópolgár, aki nem tudja magát a fenti módon igazolni.

Nem szavazhat az a választópolgár, aki nem szerepel a kinyomtatott szavazóköri névjegyzékben.

Nem szavazhat az a választópolgár, aki nem írja alá a névjegyzéket a szavazás igazolásaként.

Nem szavazhat az a választópolgár, aki már szavazott.

Hogyan szavazhat a választópolgár?

Ha a választópolgár a fentieknek megfelelően igazolta magát és a szavazásnak nincs akadálya, a szavazatszámoló bizottság a választópolgár részére átadja a szavazólapokat, valamint a szavazólap elhelyezésére szolgáló borítékot.

A szavazólapot a választópolgár jelenlétében, az erre kijelölt helyen, a szavazólap bal felső sarkában le kell pecsételni.

A szavazólap átvételét a választópolgár a kinyomtatott szavazóköri névjegyzéken saját kezű aláírásával igazolja (írás-képtelennél: a szavazatszámoló bizottság két tagja írja alá a névjegyzéket).

A szavazólapok

A szavazatszámoló bizottság a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgár részére egy egyéni választókerületi szavazólapot és egy pártlistás szavazólapot ad át.

A nemzetiségi választópolgárként névjegyzékben szereplő választópolgár részére egy egyéni választókerületi szavazólapot és nemzetiségének listás szavazólapját adja át.

Az átjelentkezéssel szavazó választópolgár a lakcíme szerinti országgyűlési egyéni választókerület szavazólapján és a megfelelő, pártlistás vagy nemzetiségi listás szavazólapon szavaz.

Az a magyarországi lakcímmel nem rendelkező határon túli, aki kikérte már a szavazási levélcsomagot a levélben történő szavazásához, és átvehette a listás szavazólapot a levélcsomagban pl. Kolozsvárott, de a szavazás napját megelőző 6 napon belül létesített magyarországi lakcímet, csak az egyéni jelölt szavazólapját kaphatja meg.

Különösen figyelj arra, hogy hány olyan választópolgár van a szavazókörben, aki csak egy szavazólapra jogosult, figyeld, nehogy mégis kettőhöz jusson!!!!

A névjegyzékben, amelyet a választópolgár aláír, egyértelműen rögzítve van, kinek milyen szavazólapokat kell kapnia.

Hogyan szavazunk?

Tollal kell szavazni. Ezt a tollat vagy magával hozza a választópolgár, vagy a szavazófülkében rögzítettet használja.

Ha a választópolgár igényli, befolyásolása nélkül a szavazatszámoló bizottság tagjai tájékoztatják, elmagyarázzák, milyen módon tud szavazni.

Az a választópolgár, aki nem tud olvasni, illetve akit testi fogyatékosága vagy egyéb ok akadályoz a szavazásban, általa választott segítő (ennek hiányában a szavazatszámoló bizottság két tagjának együttes) segítségét igénybe veheti.

Látássérültek számára Braille-írással készült szavazósablon használatára van lehetőség.

A választópolgár használhatja a szavazófülkét a szavazáshoz, de ez nem kötelező.

A szavazás közben más választópolgárt nem akadályozhat a titkos szavazásban.

Azok számára, akik a lakcímük szerinti választókerületben szavaznak, nem kötelező a boríték használata.

Abban az esetben, ha valaki átjelentkezéssel szavaz, a szavazólapok elhelyezésére szolgáló borítékon az országgyűlési egyéni választókerület megjelölése szerepel; a szavazólapokat ebbe a borítékba kell helyezni, és a borítékot lezárva az urnába dobni. Az ő szavazatuk csak lezárt borítékban lesz érvényes.

Ha a választópolgár elrontotta a szavazatát, és jelzi a bizottságnak, akkor fajtánként egy alkalommal kérhet új szavazólapot. A rontott szavazólapot vissza kell adni! A bizottság a rontott szavazólapot bevonja, és egy külön erre a célra szolgáló borítékba helyezi el.

A szavazás menetének 8 pontja

1. Ellenőrizni kell a választópolgár személyazonosságát az okmányai alapján!
2. A választópolgárnak alá kell írnia a névjegyzéket, mielőtt szavaz. Figyeld, hogy a saját nevénél írja alá a névjegyzéket!
3. Ha a választópolgár szavazhat, a névjegyzékben feltüntetettek szerint kell neki átadni a szavazólapokat:
 - a. egyéni jelölti + pártlistás
 - b. egyéni jelölti + nemzetiségi listás
 - c. átjelentkezéssel szavazóknál lakóhelye szerinti egyéni jelölti + a megfelelő listás (vagy pártlistás vagy nemzetiségi listás) szavazólap
 - d. utóbbi lakcímet létesített határon túli: csak egyéni jelöltit kap!
4. Figyelj arra, hogy a választópolgár lepecsételt szavazólapokat kapjon!
5. A választópolgár használhatja a szavazófülkét és az urnába dobáskor a borítékot, de nem kötelező így eljárnia. (Kivéve az átjelentkezéssel szavazók: nekik lezárt borítékban kell leadniuk a szavazatot.)
6. Rontott szavazólapot vissza kell venni, és fajtánként csak egyszer lehet újat adni.
7. A választópolgár a fülkében csak egyedül tartózkodhat, de a gyakorlatban házastársak, gyerekek be szoktak menni. Ne ez legyen a legnagyobb gond! Az viszont gyanús, ha ugyanaz a személy gyakran tűnik fel mást-mást kísérve.
8. A választópolgár csak a szavazáshoz szükséges ideig tartózkodhat a szavazóhelyiségben, és nem zavarhat, befolyásolhat másokat választójoguk gyakorlásában.

Hogyan folyik a bizottság munkája?

A bizottság munkájában lesz, aki ellenőrzi a választók személyazonosságát, lesz, aki a névjegyzéket kezeli, lesz, aki a szavazólapokat pecsételi és adja át.

Törekedni kell annak az elérésére, hogy az egyes munkafázisokat felváltva végezzék a szavazatszámláló bizottság tagjai, akár órás, két órás váltásban cserélik a szerepüket! Ez a monotónia mellett megakadályozza azt, hogy valaki végig ellenőrzése alatt tartson egy fázist (például a névjegyzék vezetését), és így adott esetben visszaéljen azzal.

A szavazóhelyiségben a bizottsági tagoknak tilos mobiltelefont, fényképezőgépet használniuk. Legyen nálad mobiltelefon, de ezt csak a szavazóhelyiségen kívül használhatod (udvar, folyosó, WC)!

Figyelj arra, hogy információt, adatot (például a szavazáson már megjelentekről) a bizottság tagjai ne küldjenek ki!

Nemcsak arra kell figyelni, hogy közvetlenül ne használjanak ilyen eszközöket bent, hanem az olyan gyanús viselkedésre, mint amikor valaki a névjegyzéket ellenőrizve rendszeresen jár ki telefonálni. Az ilyen eseményeket rendkívüli eseményként rögzítsd!

Rendkívüli helyzet

A szavazás ideje alatt a szavazóhelyiséget nem lehet bezárni, és a szavazást nem lehet meghosszabbítani vagy felfüggeszteni (rendkívüli, a választás szabadságát vagy titkosságát, a választás lebonyolítását veszélyeztető esemény kivételével; a gyakorlatban: haláleset, rosszullét, áramszünet).

Fel kell függeszteni azonban a szavazást a szavazatszámláló bizottság jelenlévő tagjainak:

ha a szavazatszámláló bizottság szavazóhelyiségben jelen lévő tagjainak a száma három alá csökken;

ha a szavazás lehetetlenné válik a választás szabadságát vagy titkosságát, illetve a választás lebonyolítását veszélyeztető esemény miatt (a gyakorlatban: haláleset, rosszullét, áramszünet a szavazóhelyiségben).

Mi a teendő a szavazás felfüggesztésekor?

Az urnát, továbbá az iratokat zárolni kell.

A felfüggesztés tényéről a helyi választási iroda vezetőjét a szavazás törvényes folytatásának biztosítása érdekében haladéktalanul értesíteni kell.

Minden gyanús dologról írásos dokumentum készítését kell kérni. Ilyen esetekben határozottan kell fellépni. Szólj, ha törvényteleniséget vélsz felfedezni, és ragaszkodj az írásos dokumentációhoz! Bár jegyzőkönyv napközben a munkáról nem készül, a gyanús események rendkívüli eseményekként rögzíthetők, érd el, hogy nyoma maradjon a

törvénysértéseknek! Végső esetben legalább arra találj módot, hogy te feljegyezd az eseményt az előtted fekvő papírlapokra pontos idő- és ténymegjelöléssel, és a feljegyzéseidet este a jegyzőkönyvhöz csatold!

A mozgóurnás szavazás

A mozgóurnát a szavazatszámláló bizottság két tagja viszi ki a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzéke szerint.

A mozgóurna összeállítása után (a többi urnától eltérően) abban egy ellenőrző lapot kell elhelyezni! Csak így lesznek érvényesek a benne található szavazólapok.

A szavazás menete a fentiekhez hasonló, de a szavazókörből már lepecsételve viszik el a szavazólapokat, és (készülve a rontott szavazatokra) legfeljebb 10-zel többet, mint ahány választópolgárhoz mennek.

A mozgóurnás szavazás során is biztosítani kell a szavazás titkosságát.

A mozgóurnát kezelő bizottsági tagoknak legkésőbb 19 órára vissza kell érniük a szavazóhelyiségbe. Visszaérkezésüket követően a fel nem használt szavazólapokat felhasználásra alkalmatlanná kell tenni, és a többi szavazólaptól elkülönítve kell csomagolni.

Ha egyedül vagy a bizottságban, ne menj el a mozgóurnával, inkább a szavazóköri eseményekre figyelj, az ottani munkában vegyél részt! A mozgóurnával való távollét akár több óráig is lehet.

Akkor érdemes az egyik tagnak elmenni a mozgóurnával, ha sok szavazat várható (például idősek otthonába szállnak ki) – ez előre kiderül a mozgóurnát igénylő választópolgárok jegyzékéből.

A szavazás vége

Szavazni 19 óráig lehet. Ezt követően már csak a 19 órakor sorban állók szavazhatnak.

Miután az utolsó választó is leadta szavazatát, a szavazatszámláló bizottság a szavazást lezárja, és azonnal megkezdődik a szavazás eredményének megállapítása, a szavazatszámlálás.

Ekkor szavazók már nem lehetnek a helyiségben, csak a szavazatszámláló bizottság tagjai, a jegyzőkönyvvezető, a médiatartalom-szolgáltató képviselője és a nemzetközi megfigyelők.

A szavazatszámlálás

A szavazatszámlálás menete

1. A fel nem használt szavazólapokat meg kell számolni, azokat külön kell csomagolni.

2. A rontott szavazólapokat kell megszámolni, azokat külön csomagolni.
3. A szavazóköri névjegyzék és a mozgóurnát igényelő választópolgárok jegyzéke alapján meg kell állapítani a szavazáson megjelentek számát.
4. Ellenőrizni kell az urnák sértetlenségét, majd felbontani az urnákat és a mozgóurnát (a mozgóurnában lévő szavazólapok csak akkor érvényesek, ha az urnában benne volt az ellenőrző lap!).
5. Az összes urnában található összes szavazólapot össze kell keverni, majd meg kell számlálni.
6. Külön kell válogatni és meg kell számolni az érvénytelen szavazólapokat. Ezeknek a hátoldalára rá kell vezetni az érvénytelenség okát. Ezt a szavazatszámláló bizottság jelenlévő tagjai aláírják, majd az érvénytelen szavazólapokat külön kell csomagolni.

Az érvénytelen szavazólap, amelyik:

- nincs lepecsételve a hivatalos bélyegzővel;
- több jelöltre/listára leadott szavazatot tartalmaz;
- ha a jelölt neve melletti vagy a lista neve feletti körben nincs két, egymást metsző vonal (+), (x);
- ha kiesett kiesett jelöltre/listára adtak le szavazatot.

A szavazat érvényességét nem érinti, ha a szavazólapon bármilyen megjegyzést tettek (például a jelöltek, listák sorrendjét megváltoztatták, a jelölt nevét, listát kihúzták, nevet, listát hozzáírtak). Ha a szavazólapon van egy (+) vagy (x), azaz érvényes szavazat, akkor hiába van például a szavazólapon egy pipa (vagyis egy érvénytelen szavazat) vagy bármilyen más megjegyzés, jelölés, üzenet, a szavazat érvényes lesz!

7. Az érvényes szavazatokat jelöltenként, illetve listánként külön-külön meg kell számolni;
8. A szavazólapokat legalább kétszer meg kell számolni; a számolást addig kell ismételni, amíg nem lesz azonos egy korábbi számolás eredményével; ha kétszer ugyanaz az eredmény jött ki, az tekintendő ez eredménynek;
9. Ha az urnákban talált, lepecsételt szavazólapok száma meghaladja a szavazáson megjelentek számát, akkor jelöltenként, illetve listánként minden jelölttől és listától le kell vonni a többletnek megfelelő szavazatszámot;
10. Jelöltenként és listánként külön kell csomagolni a szavazólapokat – a csomagra rá kell írni a jelöltenkénti, illetve listánkénti érvényes szavazatok számát.
11. A szavazólapokat tartalmazó csomagokat úgy kell csomagolni, hogy abból kivenni

vagy hozzátenni szavazólapot ne lehessen. A csomagra rá kell írni a szavazókör sorszámát és a csomagban lévő szavazólapok megjelölését és számát. Ezt követően a csomagot minden jelen lévő szavazatszámoló bizottsági tag aláírja, majd lepecsételik.

12. A szavazatszámolással kapott szavazóköri eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni, két példányban, melyeket a jelen lévő szavazatszámoló bizottsági tagok aláírnak. A jegyzőkönyv másolatát kérésére és ingyenesen minden szavazatszámoló bizottsági tag megkapja. Ezt a másolatot a választási bizottság elnöke aláírja és lepecsételi.

Érd el, hogy a szavazatszámolás közös munka legyen! Ne hivatkozzanak a sietségre, mivel az eredmény gyorsaságának nincs jelentősége! Visszaélésre adhat lehetőséget, ha egy-egy tag egy-egy részfeladatot végez. Mindenkinek legyen lehetősége ellenőrizni a számolás minden mozzanatát!

Számolás közben már ne engedd, hogy lepecsételjenek pecsét nélküli szavazólapot!

Ne engedd, hogy az urnában lévő kitöltetlen szavazólapot valaki kitöltse! Figyelj oda, ne legyen a szavazatszámolók közelében toll! Gyakori praktika, hogy a köröm alá rejtett tollhegygel érvénytelenítenek szavazólapokat – próbálj figyelni rá és kiszúrni ezt!

Ha a többséggel szemben, de megalapozottan érvénytelennek ítélsz egy szavazólapot vagy éppen érvényesnek, tarts ki a véleményed mellett! Az érvénytelen szavazólap hátoldalán rögzíteni kell az indokokat, ezt alá is kell írniuk a bizottsági tagoknak!

A nap végi jegyzőkönyvben a szavazás eredménye mellett rögzíttess minden olyan eseményt, amely szerinted gyanús, szabálytalan volt a szavazás folyamán!

Ne gyere el úgy este, hogy nincs nálad egy aláírt és lepecsételt példány a jegyzőkönyv másolatából!